

Statligt personskadeskydd

Det statliga personskadeskyddet är en försäkring för dig som går en militär utbildning på Försvarsmakten, tjänstgör i civilförsvaret eller liknande. Personskadeskyddet gäller också för dig som är häktad, intagen på kriminalvårdsanstalt eller andra liknande institutioner. Personskadeskyddet kan ge dig sjukpenning och ersättning för sjukvårdskostnader. Får du din arbetsförmåga permanent nedsatt på grund av en skada kan du få livränta.

Vem omfattas av personskadeskyddet?

Personskadeskyddet gäller för dig som tjänstgör i totalförsvaret, civilförsvaret eller liknande. Det gäller både om du gör det på grund av tjänsteplikt och om du gör det som frivillig. Personskadeskyddet gäller också för dig som är häktad eller intagen på kriminalvårdsanstalt, annan anstalt eller på speciella hem. Även om du bara vistas kortare tid på anstalt, i häkte eller polis-arrest omfattas du av personskadeskyddet.

Du omfattas av personskadeskyddet från det att tjänstgöringen eller intagningen börjar tills den avslutas. Denna tid kallas skyddstid. Är du rekryt innebär det att skyddet gäller från det att du börjar resan till inryckning tills du avslutar hemresan efter utryckning. Det gäller även vid resa till och från häktning eller intagning på anstalt. Skyddet gäller också under fritid och annan ledighet, som till exempel permission och vård utanför anstalten.

Den som är villkorligt frigiven omfattas inte av personskadeskyddet. Det gäller normalt inte heller vid sjukdom eller skada som du fått i andra länder än de nordiska.

Vilka skador ersätts?

Personskadeskyddet omfattar de allra flesta skador och sjukdomar som du kan drabbas av under skyddstiden. När det gäller sjukdomar som visar sig under skyddstiden utgår man från att det finns ett samband mellan verksamheten eller intagningen och sjukdomen. Det gäller dock inte om det är uppenbart att sjukdomen orsakats av något annat än verksamheten eller intagningen.

Exempel

En häktad blir sjuk i påssjuka redan första dagen i häktet. Det är troligt att han blivit smittad före häktningen eftersom det dröjer en tid från det att man smittas tills sjukdomen bryter ut. Personskadeskyddet gäller inte.

För att du ska få ersättning om du blir sjuk direkt efter skyddstidens slut, ska det finnas en tydlig koppling mellan verksamheten eller intagningen och sjukdomen.

Exempel

En rekryt blir sjuk i påssjuka fem dagar efter utryckningen. Man vet att sjukdomen förekommit på förbandet de sista veckorna av tjänstgöringen. Personskadeskyddet gäller, och den rekryten kan få ersättning.

Vilka ersättningar kan du få?

När skyddstiden har upphört kan du få ersättning från personskadeskyddet i form av

- sjukpenning
- särskild sjukpenning
- livränta
- arbetsskadesjukpenning för karensdagar.

Du kan också få

- ersättning för kostnader för vård utomlands
- ersättning för kostnader för tandvård.

Vissa rekryter kan även ha rätt till ersättning för kostnader för vård och läkemedel inom Sverige. Vid dödsfall kan de efterlevande få livränta och begravningshjälp.

Sjukpenning

Om du inte har rätt till sjukpenning från något annat håll kan du få sjukpenning från personskadeskyddet. Det gäller om du under skyddstiden fick en skada eller sjukdom som gör att du inte kan arbeta efter skyddstidens slut. Din arbetsförmåga måste vara nedsatt med minst en fjärdedel.

Särskild sjukpenning

Om du blir sjuk eller skadar dig under utryckningsmånaden eller månaden efter utryckningen kan du få särskild sjukpenning från personskadeskyddet, även om sjukdomen inte har samband med tjänstgöringen.

Den särskilda sjukpenningen ska kompensera dig som på grund av din tjänstgöring eller intagning helt saknar eller har låg sjukpenning. Den beräknas utifrån en årsinkomst på minst 169 600 kronor (4 prisbasbelopp*), mer om du är över 21 år.

Livränta

Om din förmåga att skaffa dig inkomst genom arbete blivit nedsatt med minst 1/15 till följd av skadan kan du få livränta. Detta gäller endast om nedsättningen av förmågan att skaffa inkomst genom arbete kan antas bestå under minst ett år, och din årliga inkomstförlust måste vara minst en fjärdedel av prisbasbeloppet.

Livräntan ska ge ersättning för den inkomstförlust som du får på grund av skadan. Vid beräkning av livräntan jämför man därför den inkomst du skulle ha haft om skadan inte inträffat med den inkomst du kan få trots skadan bland annat med hänsyn till vad det är för slags skada, vad du har för utbildning, din tidigare yrkesverksamhet och ålder.

* Prisbasbeloppet följer prisutvecklingen i samhället. År 2011 är prisbasbeloppet 42 800 kronor.

Arbetsskadesjukpenning för karensdagar

Om du beviljas livränta eller sjukpenning från personskadeskyddet får du automatiskt ersättning som kompenserar inkomstförlust för två karensdagar**. Har du haft inkomstförlust för fler än två karensdagar kan du ansöka hos Försäkringskassan om att få ersättning även för dessa dagar.

Vård utomlands

Om du på grund av en skada eller sjukdom som drabbat dig under skyddstiden behöver söka vård utomlands, kan du få dina kostnader ersatta från personskadeskyddet. Du måste ha behandlingskvitton där ditt namn och personnummer finns med.

Tandvård

Om du på grund av en skada eller sjukdom som drabbat dig under skyddstiden behöver tandvård kan du få dina kostnader ersatta från personskadeskyddet. En förutsättning är att du går till en tandläkare som är ansluten till Försäkringskassan. Rätt till ersättning prövas av Försäkringskassan efter genomförd åtgärd. Det innebär att du ska genomgå behandlingsåtgärd och därför ansöka om ersättning från Försäkringskassan. Till ansökan om ersättning ska du bifoga ett kvitto på betald behandling.

Utökat skydd för värnpliktiga

Du som är rekryt har ett utökat skydd efter skyddstidens slut. Det innebär att om du söker vård för en sjukdom eller en skada som du har fått under skyddstiden har du rätt till ersättning för nödvändiga vårdkostnader under högst tre år. Det gäller för läkarvård, sjukvårdande behandling, sjukhusvård, läkemedel samt resor. Du kan alltså få ersättning för patientavgifter och om du till exempel behöver sjukgymnastik. För att du ska få ersättning måste du visa behandlingskvitton där ditt namn och personnummer finns med.

** Karensdag är en dag i början av en sjukdomsperiod som du inte får sjuklön eller sjukpenning för.

Livränta för efterlevande

Om du skulle avlida till följd av en skada under skyddstiden kan dina efterlevande få livränta. Livräntan ska ersätta en del av det inkomstbortfall som uppstår på grund av ett dödsfall.

Begravningshjälp

Vid dödsfall till följd av en arbetsskada kan de efterlevande få begravningshjälp. Begravningshjälpen är 30 procent av prisbasbeloppet det år då dödsfallet inträffade.

Hur beräknas sjukpenning och livränta?

Normalt beräknas både sjukpenning och livränta utifrån din inkomst av arbete. Det kallas sjukpenninggrundande inkomst. Men för många av dem som omfattas av det statliga personskadeskyddet finns garantiregler. Garantireglerna innebär att du som genomgår någon form av utbildning eller tjänstgöring inom totalförsvaret får din sjukpenning beräknad utifrån en årsinkomst på minst 4 prisbasbelopp, mer om du är över 21 år. Du som är intagen för vård på anstalt eller liknande får din sjukpenning beräknad på en årsinkomst på minst 2 prisbasbelopp, mer om du är över 21 år. Samma belopp gäller för livränta med undantag för rekryter, som får sin livränta beräknad på en årsinkomst på minst 7 prisbasbelopp.

Ersättning om din arbetsförmåga inte påverkas

Du som omfattas av det statliga personskadeskyddet kan få ersättning även om skadan eller sjukdomen inte leder till nedsatt arbetsförmåga. Det gäller för sådant som kallas sveda och värk, lyte och men. Sveda och värk kan till exempel vara en sjukhusvistelse eller en plågsam behandling. Lyte och men kan vara sådant som påverkar ditt utseende, försämrar din rörelseförmåga eller dina möjligheter att utöva olika fritidssysselsättningar. Ersättningen betalas oftast ut som ett engångsbelopp.

Ersättningar för sveda och värk, lyte och men handläggs av **Kammarkollegiet, 651 80 Karlstad**.

Hur får man ersättning?

Anmälan

Du ska anmäla skadan till närmaste chef, föreståndare eller motsvarande. Om skadan visat sig först efter tjänstgöringens slut får du själv göra en anmälan till Försäkringskassan. Fyll i blanketten *Anmälan om arbetsskada/personskada* och skicka den till:

Försäkringskassan
Arbetskadador
831 88 Östersund

Blanketten finns på Försäkringskassan och www.forsakringskassan.se.

Ansökan

Ansök hos Försäkringskassan med blanketten *Ansökan om ersättning från arbetsskadeförsäkringen/statligt personskadeskydd* som finns hos Försäkringskassan och på www.forsakringskassan.se. Där hittar du även blanketter för att ansöka om arbetsskadesjukpenning för karensdagar, begravningshjälp och efterlevandelivränta samt sjukpenning.

Om du är missnöjd med beslutet

Du får ett beslut om din rätt till ersättning från Försäkringskassan. Om du är missnöjd med beslutet kan du begära omprövning. Upplysningar om hur det går till får du i samband med beslutet.

Mer information

Faktablad är inte lagtext i ämnet. Ytterligare information kan du få hos Försäkringskassan och på www.forsakringskassan.se.

På vår webbplats kan du också enkelt och snabbt sköta en del ärenden med hjälp av våra självbetjäningstjänster.

På vår telefon för självbetjäning 020-524 524 kan du beställa intyg, blanketter och broschyrer. Du kan också göra vissa anmälningar.

Frågor?

Har du frågor kan du använda Hanna, vår digitala assistent på webben. Hon svarar på de vanligaste frågorna om våra försäkringar och tjänster och vägleder dig till rätt information. Du kan också ringa direkt till vårt Kundcenter 0771-524 524 och till Nationell förmedlingstjänst för texttelefoner 90 160.

Försäkringskassan kontrollerar

Försäkringskassan kontrollerar de uppgifter som du lämnar. Det kan gälla inkomst, frånvaro från arbete, civilstånd eller var du bor. Vi har informationsutbyte med andra myndigheter och samkör våra register med uppgifter från bland andra CSN, arbetslöshetskassorna och Skatteverket.

Att medvetet lämna felaktiga uppgifter eller låta bli att anmäla förändringar som kan påverka rätten till ersättning kan vara brottsligt. Försäkringskassan polisanmäler alla misstänkta bidragsbrott.